

6.10.2022

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

HE 173/2022 vp

Lausunto hallituksen esityksestä palkkaturvalain muuttamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä, jolla muutettaisiin palkkaturvalakia. Esityksessä ehdotetaan, että palkkaturvalakiin lisättäisiin uudet säännökset edellytyksistä, joiden perusteella palkkaturvana voitaisiin maksaa yksipuoliseen tuomioon ja tuomioistuimen vahvistamaan sovintoon perustuvia saatavia. Lisäksi vakavan työperäisen hyväksikäytön tapauksissa palkkaturvan hakuaika olisi esityksen mukaan muita tilanteita pidempi. Kolmanneksi esityksessä ehdotetaan muutoksia palkkaturvaviranomaisen tiedonsaanti- ja tiedonanto-oikeuksiin sekä laajennettaisiin työnantajan myötävaikutusvelvollisuutta ja tehostettaisiin sitä palkkaturvaviranomaisen mahdollisuudella asettaa uhkasakko.

Suomen Yrittäjät pitää esitysluonnosta pitkälti tarkoituksenmukaisena ja kannatettavana. Ehdotettavat muutokset ovat omiaan tehostamaan palkkaturvaviranomaisen toimintaa ja selkeyttämään palkkaturvasääntelyä. Viranomaistiedon laajempi hyödyntäminen viranomaisten välillä on myös kannatettavaa. Palkkaturvajärjestelmän tehokas toiminta on tärkeää myös työnantajakollektiivin kannalta, sillä viime kädessä palkkaturvana maksettavat saatavat ovat peräsin työttömyysvakuutusmaksuista.

Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että esitysluonnoksessa ei ehdoteta muutoksia palkkaturvajärjestelmän peruseriaatteisiin. On tärkeää, että myös yksipuolisen tuomion ja tuomioistuimen vahvistaman sovinnon kohdalla edellytetään, että palkkaturvaviranomainen selvittää saatavien todellisen perusteen ja määrän.

Palkkaturvalain uudessa 5 a §:ssä säädettäisiin palkkaturvan hakemisesta tilanteesta, jossa työntekijä on ollut vakavan työperäisen hyväksikäytön kohteena. Säännösehdotusta on lausuntokierroksen jälkeen muutettu rakenteeltaan. Esityksen mukainen 5 a § on lausuntokierroksella ollut luonnosta täsmällisempi ja tarkkarajaisempi erityisesti siinä, milloin työntekijän katsotaan olevan vakavan työperäisen hyväksikäytön kohteena. Myös palkkaturvan hakemisen määräaika on pidennetty. Muutokset ovat

tavoitteiltaan kannatettavia ja ne ovat omiaan parantamaan hyväksikäytön uhrin asemaa.

Palkkaturvalain 28 c §:ssä säädettäisiin nykyistä laajemmin niistä viranomaisista, joilla olisi velvollisuus antaa tietoa salassapitosäännösten estämättä palkkaturvaviranomaiselle. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että viranomaiset voivat jakaa hallussaan olevaa tietoa tehtäviensä toteuttamisen rajoissa. Palkkaturva-asian ratkaisussa ensisijainen tiedon lähde on kuitenkin tarpeen olla työntekijä ja työnantaja. Jos tietoa ei ole kuitenkaan riittävästi saatavilla tai erityisesti jos epäillään palkkaturvan väärinkäyttöä, on tärkeää, että palkkaturvaviranomainen voi hankkia tietoa myös muilta viranomaisilta.

Säännöksen mukaan myös palkkaturvan hakijan työnantajan tilitoimistolla olisi velvollisuus antaa palkkaturva-asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot palkkaturvaviranomaiselle. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä, että 28 c §:n mukaan tilitoimistolla olisi tässä tilanteessa saada kohtuullinen korvaus tiedonantovelvollisuuden täyttämisestä aiheutuvista kustannuksista. Yksittäisissä tapauksissa asian selvittämiseen voi kulua runsaasti aikaa ja olisi kohtuutonta, jos tilitoimistolla ei olisi mahdollisuutta saada tästä korvausta palkkaturvaviranomaiselta.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Albert Mäkelä
Asiantuntija, OTM